

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 17C/46/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113225904
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Majeriková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2015:5113225904.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred samosudkyňou JUDr. Annou Majerikovou v právnej veci navrhovateľa: V. W. Q., nar. X.X.XXXX, trvale bytom B. 8, D., štátny občan SR, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Mrázovský & partners, s.r.o., Mariánske námestie 2, Žilina, IČO: 36 855 278, proti odporcovi: W. Y., nar. XX.X.XXXX, prechodne bytom V. XX, A., štátny občan SR, o zaplatenie 7.500 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 7.500 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 15.000 eur od 9.5.2011 do 30.9.2011 a úrok z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 7.500 eur od 1.10.2011 až do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odporca je p o v i n n ý nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 1.922,15 eur (súdny poplatok vo výške 450 eur a trovy právneho zastúpenia 1.472,15 eur) a tieto zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľa Advokátska kancelária JUDr. Mrázovský & partners, s.r.o., Mariánske námestie 2, Žilina č. účtu XXXXXXXXXXX/XXXX vedený v UniCredit Bank pobočka Žilina, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 13.8.2013 domáhal proti odporcovi zaplatenia sumy 7.500 eur spolu s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že dňa 28.3.2011 poskytol odporcovi bezúročnú pôžičku vo výške 15.000 eur a odporca sa zaviazal predmetnú pôžičku vrátiť do 8.5.2011. Odporca dňa 30.9.2011 uhradil časť pôžičky vo výške 7.500 eur a zostatok dlhu predstavuje 7.500 eur. Navrhovateľ súčasne uplatňuje i úrok z omeškania vo výške vo výške 9,25 % ročne zo sumy 15.000 eur od 9.5.2011 a úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 7.500 eur od 1.10.2011 až do zaplatenia, keďže odporca nereagoval na jeho výzvu.

Rozsudkom č.k. 17C 46/2014-88 zo dňa 19.5.2014 Okresný súd Žilina (v poradí prvý) návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovel a zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 7.500 eur spolu s príslušenstvom (úrokom z omeškania) a náhrady trov konania.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací uznesením č.k. 11Co 397/2014-49 zo dňa 29.9.2014 zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že postupom okresného súdu došlo k odňatiu odporcovi základných práv účastníka v občianskom súdnom konaní, najmä práva vyjadriť sa k podanej žalobe, k návrhom na vykonanie dokazovania, uviesť skutkové tvrdenia na svoju obhajobu a preukázať ich navrhnutými alebo predloženými dôkazmi, právo vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu a skutkovej a právnej stránke veci. Povinnosťou okresného súdu bude v zmysle vyššie uvedeného doručiť žalobu s prílohami do vlastných rúk odporcu, prípadne aj fikciou

doručenia v zmysle ust. § 47 ods. 2 O. s. p., ale tak, aby boli splnené všetky zákonom predpokladané podmienky náhradného doručenia. Povinnosťou okresného súdu bude odporcu účinným spôsobom predvolať na pojednávanie a vec opätovne prejednať a rozhodnúť.

Jediným dôvodom odvolania odporcu v súdnej veci bolo odňatie mu možnosti konať pred súdom v súvislosti s vykonaním pojednávania zo dňa 19.5.2014, kedy nemohol brániť svoje práva, písomne sa vyjadriť k veci a nemohol uviesť rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a tiež zúčastniť sa pojednávania pred súdom.

Súd v ďalšom konaní vytýčil termín pojednávania na deň 14.1.2015, ktoré bolo pre dôvody na strane odporcu odročené, keďže odporca e-mailovým podaním doručeným súdu dňa 13.1.2015 zaslal ospravedlnenie a žiadosť o odročenie pojednávania na iný neskorší termín z dôvodu jeho choroby, s odôvodnením, že lekárske potvrdenie doloží, ale momentálne nemá prístup k skenu. Súd spolu s predvolaním na nariadené pojednávanie na deň 25.2.2015 odporcovi na adresu prechodného pobytu doručoval návrh na začatie konania spolu s uznesením zo dňa 17.2.2014, ktorým bol odporca vyzvaný na splnenie povinnosti v zmysle § 114 ods. 3 O.s.p. a na podanie vyjadrenia k veci odporcom súd určil lehotu 15 dní, zároveň odporca bol poučený v zmysle § 120 ods. 1 a 4 O.s.p., t.j. o povinnosti označiť dôkazy. Predvolanie na termín pojednávania spolu s návrhom a uznesením o poučení boli dňa 21.1.2015 doručené odporcovi do vlastných rúk. Odporca sa žiadnym spôsobom či už počas poskytnutej lehoty na vyjadrenie, ani po jej uplynutí k veci samej nevyjadril, na nariadené pojednávanie dňa 25.2.2015 sa nedostavil. Odporca opätovne e-mailovým podaním dňa 24.2.2015 (deň pred pojednávaním) zaslal ospravedlnenie a žiadosť o odročenie pojednávania na iný neskorší termín vzhľadom k jeho pracovnej neschopnosti. Súd žiadosť odporcu o odročenie pojednávania posúdil v súvislosti s uplatňovaným procesným právom, ktoré je odporcovi priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a odporcom tvrdý a nepreukázaný dôvod nepovažoval za závažný dôvod pre odročenie pojednávania. Odporca si sám vytvoril prekážku prítomnosti na pojednávaní; jeho návrh na odročenie pojednávania dňa 25.2.2015 nemá náležitosti návrhu podľa § 119 O.s.p (nebola dodržaná lehota bez zbytočného odkladu - od doručenia uznesenia do podania návrhu na odročenie pojednávania uplynula lehota viac ako 1 mesiaca, čo súd nevyhodnotil ako lehotu bez zbytočného odkladu a jeho návrh nemal ani ostatné náležitosti preukazujúce, že zdravotný stav odporcu neumožňuje účasť na pojednávaní). Potvrdenie o tvrdení jeho pracovnej neschopnosti doposiaľ nedoložil a pripojená lekárska správa zo dňa 9.2.2015 k návrhu na odročenie pojednávania osvedčuje len tú skutočnosť, že odporca bol v tento deň ambulantne ošetrovaný. Súd nemá zákonnú povinnosť (§ 119 O.s.p.) odročiť súdne pojednávanie a ak sa odporca opakovane na termín pojednávania nedostavil, k návrhu i napriek výzve súdu sa nevyjadril, musí znášať aj následky svojej neprítomnosti. Účasť účastníka konania na pojednávaní je jeho právom, ktoré v danom prípade nebolo využité a sám odporca sa vzdal možnosti konať pred súdom, uplatňovať tie procesné práva a plniť si povinnosti, ktoré mu zo zákona vyplývajú. Súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti odporcu pri aplikácii ustanovenia § 101 ods. 2 veta druhá O.s.p. s prihliadnutím na obsah spisu a doteraz vykonané dôkazy a dospel k nasledovným skutkovým zisteniam.

Navrhovateľ v priebehu ďalšieho konania zotrval na podanom návrhu a jeho skutkovom odôvodnení. Nárok odvodzoval od písomne uzavretej zmluvy o pôžičke zo dňa 28.3.2011, kedy požičal odporcovi peňažnú sumu 15.000 eur, odporca prevzatie potvrdil a sumu sa zaviazal vrátiť najneskôr do 8.5.2011. Z poskytnutej pôžičky navrhovateľ dňa 30.9.2011 prevzal od rodičov odporcu sumu 7.500 eur, pričom odporca dlžnú sumu 7.500 eur doposiaľ neuhradil.

Z overenej kópie navrhovateľom predloženej listiny - „Zmluva o pôžičke“ súd zistil, že bola uzavretá dňa 28.3.2011 medzi účastníkmi konania a navrhovateľ ako veriteľ poskytol dlžníkovi návratnú pôžičku vo výške 15.000 eur a vyplatenie peňažnej pôžičky dlžník potvrdil podpisom tejto zmluvy. Zároveň sa odporca ako dlžník zaviazal veriteľovi vrátiť pôžičku najneskôr do 8.5.2011, pôžička bola dohodnutá bezúročne. Zmluva je podpísaná obidvoma účastníkmi tak veriteľom (navrhovateľ) ako aj dlžníkom (odporca).

Odporca sa k podanému návrhu nevyjadril, v konaní zostal nečinný. V tlačive pre dokladovanie jeho pomerov ako účastníka konania, ktorým navrhol, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov zo dňa 9.12.2014 (čl.58) v časti 5 (dlhy účastníka konania) uviedol pôžičku od veriteľa (navrhovateľ) a požičanú sumu 7.500,- eur (tj. pôžičku, ktorá je predmetom tohto konania).

Predmetom prejednávanej veci bol navrhovateľom uplatňovaný nárok na zaplatenie zostatku peňažnej sumy 7.500 eur titulom poskytnutej pôžičky. Pre uzavretie zmluvy o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma (táto zmluva môže byť uzavretá aj ústne alebo konkludentne) pričom odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi je predpokladom uzavretia zmluvy o pôžičke. Odovzdaním predmetu pôžičku vzniká dlžníkovi záväzok vrátiť veriteľovi to, čo mu bolo požičané a tomu zodpovedajúce právo veriteľa požadovať vrátenie pôžičky.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Zmluvou o pôžičke veriteľ prenecháva dlžníkovi na voľné nakladanie veci určené podľa druhu a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu. Predmetom zmluvy sú najčastejšie peniaze. Zmluva o pôžičke je neformálnou, ale reálnou zmluvou (kontraktom) a vznik pôžičky predpokladá nielen dohodu strán, ale aj odovzdanie predmetu pôžičky dlžníkovi. Aj pre zmluvu o pôžičke je nevyhnutný konsenzus zmluvných strán a ako náhle je zmluva na základe návrhu a jeho prijatia uzavretá, vzniká medzi stranami záväzný právny vzťah ktorého obsahom sú práva a povinnosti, avšak odovzdaním veci dlžníkovi sa tento vzťah medzi nimi stáva právnym vzťahom z pôžičky. Základnou povinnosťou dlžníka je vrátiť vec rovnakého druhu, v rovnakom množstve a rovnakej kvalite.

Všetky skutkové okolnosti, ktoré vyplynuli z vykonaných dôkazov, vyhodnotil súd vo vzájomných súvislostiach a rozhodol tak, že je právne dôvodné priznať navrhovateľovi uplatňované peňažné plnenie titulom vrátenia pôžičky. Zo skutkových zistení nepochybne vyplynulo, že medzi navrhovateľom a odporcom bol založený právny vzťah z pôžičky zo dňa 28.3.2011 a základnou povinnosťou odporcu ako dlžníka bolo vrátiť pôžičku vo výške 15.000 eur najneskôr do 8.5.2011. Skutočnosť, že k odovzdaniu sumy 15.000 eur došlo dňa 28.3.2011 bola v konaní nepochybná, čo odporca ako dlžník prevzatie potvrdil svojim podpisom na predloženej písomnej zmluve. Teda medzi účastníkmi konania vznikol právny vzťah z pôžičky, odporcovi vznikol záväzok vrátiť peňažné plnenie a tomu zodpovedajúce právo veriteľa požadovať vrátenie pôžičky. Odporca nesplnil svoj záväzok vrátiť celú pôžičku do dohodnutej doby a zaplatil len časť a to 7.500 eur a zostávajúca časť dlhu doposiaľ predstavuje sumu 7.500 eur ako neuhradený zostatok pôžičky (tento dlh voči navrhovateľovi ako veriteľovi z pôžičky uvádza i sám odporca v tlačive o svojich dlhoch). Treba zdôrazniť, že pri žalobe na plnenie podľa § 80 písm. b) O.s.p. dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností zaťažuje toho účastníka, ktorý tieto skutočnosti tvrdí a vyvodzuje z nich pre seba priaznivé právne dôsledky. Navrhovateľ v konaní preukázal existenciu poskytnutej pôžičky od ktorej vyvodzoval uplatnený nárok a dôkazné bremeno ohľadom existencie právnej skutočnosti, ktoré majú za následok zánik dlhu, bolo na odporcovi ako dlžníkovi. Dôkaz o opaku (neexistencii dlhu) podľa príslušných hmotnoprávných ustanovení (§ 559-587 Občianskeho zákonníka) zaťažovalo odporcu a nebolo preto povinnosťou súdu nahrádzať ju a vykonávať dokazovania nad tento zákonný rámec. Nepriaznivé procesné dôsledky, neúspech v spore stíhajú v sporovom konaní toho, kto neunesol dôkazné bremeno, neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané. Keďže súd nemal v konaní preukázané, že by odporca žalovanú sumu uhradil, preto súd návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovel a zaviazal odporcu na zaplatenie istiny 7.500 eur tak, ako vyplýva z výrokovej časti rozhodnutia.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č.87/1995 Z.z. (s účinnosťou do 31.1.2013) výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Keďže odporca nesplnil svoj záväzok vrátiť pôžičku ani na výzvu, vznikol navrhovateľom nárok na zákonný úrok z omeškania pri omeškaní s platením peňažného dlhu. Nárok na úroky z omeškania s plnením peňažného dlhu vzniká bez ohľadu na to, čo spôsobilo omeškanie. Úroky z omeškania možno priznať iba od toho času, keď sa dlžník dostal do omeškania. Základným predpokladom vzniku nároku na

úrok z omeškania je teda existencia omeškania s plnením peňažného dlhu a základným predpokladom takéhoto omeškania je existencia pohľadávky, t.j. práva na peňažné plnenie a jej zročnosť. Výšku úrokov z omeškania v občianskom práve nemožno dojednať nad rámec ustanovený zákonom a z povahy ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. vyplýva, že kogentne je stanovená horná hranica úrokov z omeškania, ktorej prekročenie nie je prípustné. Základná úroková sadzba ECB k 9.5.2011 bola 1,25 %, k 1.10.2011 1,5 % zvýšená o 8 percentuálnych bodov predstavuje úrok z omeškania vo výške 9,25 % a 9,5%. Súd nárok navrhovateľa v časti príslušenstva (úroku z omeškania) považoval za dôvodný a popri istine priznal úrok z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 15.000 eur od 9.5.2011 do 30.9.2011 (tj. deň čiastočného zaplataenia pôžičky v sume 7.500 eur) a úrok z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 7.500 eur (zostávajúca časť nesplatenej pôžičky) od 1.10.2011 až do zaplataenia

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 ods.1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal v spojení s ustanovením § 151 ods. 1 veta prvá O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým a konanie končí.

Navrhovateľ si uplatnil voči odporcovi náhradu trov konania titulom zaplataeného súdneho poplatku z návrhu na začatie konania vo výške 450 eur a titulom trov právneho zastúpenia vo výške 1.472,15 eur pozostávajúce z piatich úkonov právnej služby po 237,34 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie žaloby, účasť na pojednávaní dňa 19.5.2014, vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 28.7.2014, účasť na pojednávaní dňa 25.2.2015) a režijného paušálu k úkonom právnej služby 2x7,81 eur, 2x 8,04 eur, 1x 8,39 eur; + 20% DPH 245,36 eur. Súd preskúmal navrhovateľom uplatnené trovy konania, pričom z obsahu spisového materiálu mal nesporne preukázané, že navrhovateľ zaplatil súdny poplatok z návrhu na začatie konania vo výške 450 eur a vyčíslenie uplatnených trov právneho zastúpenia čo do výšky za jednotlivé úkony boli uplatnené v súlade s § 10 ods. 1, 13a ods. 1 písm. a), c), § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 Vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p. (ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov povinných zaplatiť ju advokátovi) súd zaviazal odporcu nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 1.922,15 eur na účet právneho zástupcu navrhovateľa tak, ako to vyplýva z výrokovkej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 OSP, ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).